

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

ΘΕΜΑΤΑ ΧΗΜΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Θέμα 1^ο

- A. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση σε καθεμία από τις επόμενες ερωτήσεις
- Τα ατομικά τροχιακά 1s και 3s έχουν:
    - ίδιο μέγεθος
    - ίδια ενέργεια
    - ίδιο κβαντικό αριθμό n
    - ίδιο κβαντικό αριθμό ℓ
  - Σε ποια από τις επόμενες υποστιβάδες μπορούν να τοποθετηθούν περισσότερα ηλεκτρόνια;
    - 1p
    - 3d
    - 5p
    - 4s
  - Ποιο από τα επόμενα στοιχεία έχει μεγαλύτερη ατομική ακτίνα;
    - ^{12}Mg
    - ^{17}Cl
    - ^{18}Ar
    - ^{11}Na
- B. Το στοιχείο X ανήκει στη δεύτερη περίοδο του π.π. και το άτομο του έχει στη θεμελιώδη κατάσταση 3 μονήρη ηλεκτρόνια.
- Σε ποια ομάδα ανήκει το στοιχείο X και ποιος είναι ο ατομικός αριθμός του;
  - Να γραφούν οι κβαντικοί αριθμοί όλων των ηλεκτρονίων της εξωτερικής στιβάδας του ατόμου του στοιχείου X στη θεμελιώδη κατάσταση.
  - Να διαταχθούν τα στοιχεία Be, X και Mg κάτια σειρά αυξανόμενης ενέργειας πρώτου ιοντισμού
  - Να γραφούν οι ηλεκτρονιακοί τύποι των ενώσεων Mg_3X_2 , HXO_3 .
- Δίνονται: ^1H , ^8O , ^{12}Mg , ^4Be
- C. Να επιλέξετε την σωστή απάντηση σε καθεμία από τις επόμενες ερωτήσεις
- Σύμφωνα με την θεωρία Bronsted – Lowry, στην αντίδραση: $\text{ClO}^- + \text{H}_2\text{O} \leftrightarrow \text{HClO} + \text{OH}^-$, το ClO^- συμπεριφέρεται ως:
    - οξύ
    - αμφιπρωτική ουσία
    - βάση
    - πρωτονιοδότης
  - Σε υδατικό διάλυμα NH_3 προσθέτουμε στερεό NH_4Cl . Ποιο από τα παρακάτω μεγέθη αυξάνεται,
    - το pH
    - ο βαθμός ιοντισμού της NH_3
    - η συγκέντρωση των ιόντων OH^-
    - η συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+
  - Ποιο από τα επόμενα υδατικά διαλύματα που έχουν την ίδια συγκέντρωση και την ίδια θερμοκρασία έχει μεγαλύτερη τιμή pH;
    - NaF
    - HNO_2
    - KNO_3
    - NH_4ClO_4

Θέμα 2^ο

A.

- Κατά την διάλυση ενός ηλεκτρολύτη στο νερό, σχηματίστηκε διάλυμα που περιέχει: ιόντα K^+ , ιόντα H_3O^+ , ιόντα COO^- , ιόντα OH^- και μόρια CH_3COOH .
  - Εξηγήστε ποιος είναι ο ηλεκτρολύτης που διαλύθηκε στο νερό.
  - γράψτε τις χημικές εξισώσεις όλων των αντιδράσεων που πραγματοποιούνται στο διάλυμα.
- Ποιο από τα παρακάτω σώματα αν προστεθεί σε ένα P.D. $CH_3COOH - CH_3COONa$ δεν μεταβάλλει το pH του διαλύματος;
  - νερό
  - αέριο HCl
  - στερεό $NaOH$
  - στερεό CH_3COONa

B.

- Σε ποιο από τα παρακάτω διαλύματα μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος αραίωσης του Ostwald;
  - διάλυμα $NH_3 0,1M$
  - διάλυμα $HCN 5M$
  - διάλυμα $H_2S 0,1M$
- Δίνεται η 2 – βουτινάλη, να βρεθούν πόσοι σ και π δεσμοί υπάρχουν στην ένωση. Επίσης να υποδειχθούν ποια υβρικά τροχιακά χρησιμοποιεί κάθε άτομο άνθρακα στο παραπάνω μόριο.
- Ποια η επίδραση νερού στα παρακάτω σώματα:
  - προπένιο
  - προπίνιο
  - αιθυλομαγνησιοβρωμίδιο
  - αιθανικό οξύ
  - προπανονιτρίλιο
  - μεθανικό αιθυλεστέρα
  - μεθανικό κάλιο

Θέμα 3^ο

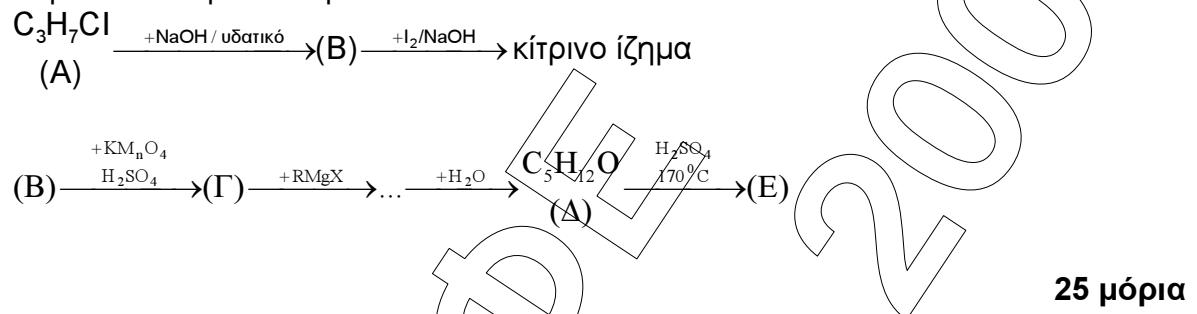
A.

- Ποια η επίδραση όξινου (H_2SO_4) $KMnO_4$ στα παρακάτω σώματα.
  - αιθανόλης
  - μεθανόλης
  - αιθανάλης
  - μεθανικό κάλιο
  - αιθανοδιϊκό οξύ
- Ποια η επίδραση I_2 / KOH στα παρακάτω σώματα:
  - αιθανόλης
  - προπανόνης
  - αιθανάλης

B. Σε πέντε δοχεία A, B, Γ, Δ, Ε περιέχονται οι ενώσεις: αιθανόλη, αιθανάλη, προπανάλη, προπανόνη, τριτοταγής βουτανόλη. Να προσδιορίσετε ποια ένωση περιέχεται στο κάθε δοχείο με βάση τα εξής δεδομένα:

1. με προσθήκη διαλύματος I_2 / $NaOH$ σχηματίζεται κίτρινο ίζημα στα δοχεία A, Γ, Δ
2. το περιεχόμενο των δοχείων A, B, Δ αποχρωματίζει το όξινο διάλυμα $KMnO_4$
3. με προσθήκη Na ελευθερώνονται φυσαλίδες αερίου στα δοχεία Δ, Ε
4. το περιεχόμενο των δοχείων A και B αντιδρά με το αντιδραστήριο Tollen's

Γ. Να προσδιοριστούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων A έως E στην παρακάτω σειρά αντιδράσεων.

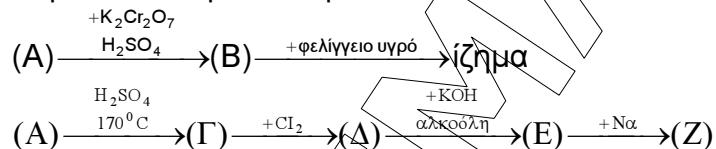
Θέμα 4º:

6 g κορεσμένης μονοσθεγούς αλκοόλης (A) αντιδρούν πλήρως με Na , οπότε εκλύονται 1,12L αερίου μετρημένα σε s.t.p. και ταυτόχρονα προκύπτει το στερεό (B).

α. να βρεθούν ο μοριακός τύπος της αλκοόλης (A) και η μάζα του Na που αντέδρασε ($Ar: Na = 23, C = 12, H = 1, O = 16$)

β. το στερεό (B) διαλύεται σε νερό, οπότε προκύπτει διάλυμα (X) όγκου 100mL. Ποιο το pH του διαλύματος (X) στους $25^\circ C$; ($K_w = 10^{-14}$)

γ. να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων (A) έως (Z) στην παρακάτω σειρά αντιδράσεων:

δ. η αλκοόλη (A) αντιδρά με ισθμοριακή ποσότητα κορεσμένου μονοκαρβοξυλικού οξέος, το οποίο οξειδώνεται από όξινο διάλυμα $KMnO_4$. Να βρεθούν:

i. ο συντακτικός τύπος του εστέρα που σχηματίζεται

ii. η απόδοση της αντίδρασης εστεροποίησης. Δίνεται: $k_c(\text{υδρόλυσης}) = \frac{1}{4}$.

25 μόρια